

Metoda Jigsaw w kształceniu akademickim: optymalizacja współpracy i efektywności uczenia się poprzez świadome projektowanie procesu dydaktycznego

Małgorzata Czaja

Uniwersytet Gdański, Wydział Chemii

e-mail: malgorzata.czaja@ug.edu.pl

Metoda Jigsaw stanowi podejście dydaktyczne oparte na uczeniu się kooperatywnym, które sprzyja aktywnemu zaangażowaniu studentów, współodpowiedzialności za proces uczenia się oraz rozwojowi kompetencji analitycznych i komunikacyjnych. Badania nad jej zastosowaniem w ramach ćwiczeń audytoryjnych z chemii na I roku kierunku Biologia koncentrowały się na ocenie jej potencjału w kształtowaniu umiejętności rozwiązywania problemów, rozwijaniu myślenia krytycznego oraz wzmacnianiu kompetencji pracy zespołowej i komunikacji interpersonalnej.

Analizie poddano zarówno strukturę implementacji metody, obejmującą pracę w grupach macierzystych i eksperckich, jak i czynniki determinujące jej skuteczność dydaktyczną. Uzyskane wyniki wskazują, że zastosowanie metody Jigsaw sprzyja pogłębionemu rozumieniu omawianych treści, zwiększa aktywność studentów w trakcie zajęć oraz wzmacnia ich zdolność do transferu

wiedzy w kontekście rozwiązywania problemów. Zaobserwowano również poprawę jakości interakcji w grupach oraz rozwój umiejętności argumentacji i wyjaśniania zagadnień innym uczestnikom procesu dydaktycznego.

Jednocześnie zidentyfikowano istotne wyzwania wpływające na efektywność metody, takie jak zróżnicowany poziom przygotowania studentów, nierównomierne zaangażowanie uczestników (dominacja części osób przy jednoczesnej bierności innych), a także ograniczenia czasowe wynikające z wieloetapowego charakteru pracy. Dodatkowo wskazano, że nie wszystkie treści dydaktyczne są adekwatne do podziału na mniejsze elementy, co ogranicza możliwość pełnego zastosowania metody. Istotnym czynnikiem okazała się także jakość pracy w grupach eksperckich – niewystarczające zaangażowanie na tym etapie prowadziło do obniżenia poziomu przekazywanej wiedzy w grupach macierzystych.

POSTERY / POSTERS

W odpowiedzi na zidentyfikowane ograniczenia zaproponowano strategie optymalizacyjne, obejmujące wcześniejsze przygotowanie studentów do pracy metodą Jigsow, precyzyjne projektowanie i selekcję zadań dydaktycznych, wprowadzenie ram czasowych dla poszczególnych etapów pracy oraz aktywne moderowanie dynamiki grupowej przez prowadzącego.

Uzyskane wyniki wskazują, że świadome i systemowe zarządzanie wymienionymi czynnikami istotnie zwiększa efektywność metody Jigsow, prowadząc do poprawy jakości uczenia się, większego zaangażowania studentów oraz lepszego osiągnięcia efektów kształcenia. Metoda ta, przy odpowiednim przygotowaniu organizacyjnym i dydaktycznym, stanowi wartościowe narzędzie wspierające nowoczesne kształcenie akademickie.